

[Margrete Auken]

ud af den klemme, man var i i forbindelse med FN-dagsordenen. Men vi kan acceptere det, hvis man vel at mærke så følger det ofensivt op med at støtte vores dagsorden.

Jeg synes, vi mangler forklaringer på, når vi skal tage stilling til det her, hvorfor socialdemokratiet, hvorfor regeringen og hvorfor hr. Erhard Jakobsen ikke kan stemme for vores dagsordensforslag, når det så kraftigt understreges, at det er dér, det skal foregå. Vi skal jo ikke her have en debat om, hvorvidt vi går ind for ikke-førstebrug eller ej, for det gør vi, det har vi vedtaget. Det har regeringen valgt at blive siddende på. Det er jo ikke det, vi diskuterer. Vi diskuterer, hvordan vi kommer videre, hvordan vi kan arbejde aktivt. Socialdemokratiet vil pålægge regeringen at arbejde aktivt. Hvor arbejder man aktivt henne? Det gør man vel dér, hvor man har indflydelse.

Jeg kunne forstå på hr. Erhard Jakobsen før, at aktivt betød, at man fulgte hastigt i hælene på de store, at aktivt ikke havde noget at gøre med at tænke selv og handle selv. Men det er vel ikke regeringens holdning? Det er vel strengt taget heller ikke hr. Erhard Jakobsens holdning, men det ville måske være interessant at få ham til at sige, at det ikke er meningen, at vi må tænke selv i en demokratisk, fri verden.

Jeg vil godt have svar på, hvorfor man ikke fra regeringens side og fra socialdemokratiets kan stemme for vores dagsorden, og i det mindste vil jeg gerne fra udenrigsministeren – hvad også hr. Gert Petersen bad om – have nogle klare meldinger om, hvad man har gjort i NATO for at få sat ikke-førstebrugen på dagsordenen.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Jeg vil gerne takke for den opbakning af regeringens FN-politik og min beskrivelse af vore arbejdsopgaver i sikkerhedsrådet, som er kommet fra et meget bredt flertal her i folketinget. Det er positivt, og det er et godt rygstød at have, når vi nu skal træde ind i sikkerhedsrådet fra den 1. januar.

Så har en del af debatten jo drejet sig om det i Danmark så berømte østlige resolutionsforslag om ikke-førstebrug af atomvåben. Jeg vil godt med det samme sige, at regeringens negative stilling til et bestemt resolutionsforslag om ikke-førstebrug af atomvåben

ikke på nogen måde kan fortolkes som en positiv holdning i almindelighed til brug af atomvåben, og vi er ikke nødvendigvis for førstebrug, fordi vi er imod en bestemt tekst om ikke-førstebrug.

Men vi må jo samtidig erkende, at risikoen for anvendelse af atomvåben i en krig kun effektivt kan mindskes gennem forhandlinger, der har en realistisk basis. Det forslag, som snakken drejer sig om, forslaget fra DDR, Ungarn og Cuba om ikke-førstebrug af atomvåben, er et forslag, vi kender, for det svarer i det store og hele til forslag, der er kendt fra tidligere år. Efter regeringens opfattelse kunne der ikke være meget tvivl om, at Danmark som tidligere skulle stemme imod dette forslag, og det skyldes først og fremmest, som jeg var inde på tidligere i dag, at det ikke er dansk politik at stemme for det, der med et elskværdigt udtryk kaldes deklaratoriske forslag i FN. Det deklaratoriske – og det vil jo altså sige det urealistiske eller, sagt mere bramfrit, det propagandistiske – ved dette forslag ligger jo deri, at forslagsstillerne på forhånd udmærket har vidst, at de vestlige atommagter må stemme imod forslaget, alene af den grund, at det rammer lige ned i NATOs strategi.

Man vidste altså på forhånd, at der ikke ville komme noget konkret ud af dette forslag. Det ville forblive et slag i luften. Det ville ikke føre til reelle forhandlinger, og derfor kan det ikke fremme, men måske snarere hæmme muligheden for en international aftale, herunder mellem NATO og Warszawa-pagten, om nej til førstegangsbrug af kernevåben af enhver art, som der jo står i dagsordenen af 3. maj.

Hr. Gert Petersen var så inde på Danmarks stemmeafgivning i resolutionsforslaget vedrørende fastfrysning, og jeg synes nok, at det spørgsmål fortjener en mere nuanceret beskrivelse, end hr. Gert Petersen gav det, for hr. Gert Petersen prøvede jo at fremstille det, som om regeringen her havde ladet sig presse til at stemme på tværs af de grundlæggende holdninger til deklaratoriske forslag, som jeg har gjort rede for, og det er ikke tilfældet. Som bekendt støtter regeringen tanken om, at kernevåbenstaterne bør nå til enighed om en kontrollerbar fastfrysning af alle typer kernevåben og deres fremføringsmidler, og det skal de gøre som grundlag for forhandlinger om en reduktion, der tager alle